

SZEKELYFÖLD

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HIRLAP.

Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, egyes szám ára 6 kr.
Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Felolvasó szerkesztő és kiadótulajdonos:
IFJABB DOBAY JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZABÓ ALBERT KÖNYVNYOMDÁJA K. VÁSÁRHELYTŰ.
Hirdetések díjszabály szerint. Nyitltsora 10 kr.

Előfizetési felhívás.

A „Szekelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenkint 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátraleéban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Szekelyföld“ kiadóhivatala.

Nőnevelésünkről.

A mi nőinknél nem lehet valami heterogénebbet képzelni, mint a magyar társadalom női. Mert a hány magyar-nő, annyiféle az erkölcsi nézete, a lelki világa. Egyik híres francia pedagógus a jó minapában a szavakkal avatott fel egy felsőbb leányiskolát: „Müvelt francia nőkké fogjuk nevelni leányainkat, olyanokká, a kik át legyenek hatva a nemzeti szellemtől, a kikben élő tudat legyen mindaz az eszme, a mit a francia szellem mostanáig művészetben, tudományban, irodalomban létrehozott.“ El lehetne ezt a magyar nőkre mondani?

Hogy ők át volnának hatva a magyar nemzeti szellemtől, hogy eleven tudat gyanánt élne lelkükben mindaz az eszme, a mit a magyar szellem ez ideig létre hozott? Nem, ezt a mi nőinkre, még a müvelt nőinkre sem mondhatjuk. A francia nő müveltségének az a kritériuma, hogy nemzete irodalmát teljesen ismerje; a ki azt nem ismeri, azt ott müvelt nőnek nem tekintik. Hányan maradnának a müvelt magyar nők, ha rájuk is ezt a mértéket alkalmaznók? Csak-hogy ezt minálunk nem kérdezi senki. A magasabb rangu magyar hölgyeink arra büszkék, hogy magyarul nem tudnak; a minap egy uri asszony boldogan dicsekedett el vele, hogy az ő kis lánya hamarabb tudott francziául, mint magyarul; magyarul nem is tud egyebet, mint a mit a cselédségtől hall. Hát az ilyen anya, s még inkább az ilyen anyának gyermeke, hogy lenne képes arra, hogy lelkében öntudatosan ápolja nemzete hagyományait, hogy ő előtte drága, becses legyen nemzete multja, hogy az ő lelkének rugói közt a fajszeretet is működjék? S éppen azok ilyenek, a kiket vagyoni helyzetük, társadalmi állásuk arra praedestínál, hogy a társadalomnak irányt adjanak, hogy alkotásra inspirálják a nemzeti szellem munkáit, hogy az érdekek és a pártok harcában az eszményi törekvések Vesta-tüzét ápolják. Sajnálni lehet a magyar művészt, a magyar író, mert nincs, a ki az ő alkotásukat megértse, nincs, a ki őket buzdítsa; mert a fogékony nő lélek

elzárkózik előlük; meddő ragaszkodással idegen kultúrán, idegen irodalmon csügg, a mely pedig nem gyarapodik tőle; holott a nemzeti kultúra folyton sínyleti részvétlenségét.

De hol vegyék a közös müveltséget, mikor az ő neveltetésük tisztán a véletlenre van bízva? Egy-egy jött-ment idegen nő, aki odavetődik, az fejleszti lelküket, a hogy tudja. És a véletlentől függ szellemi táplálékuk is. Idegen nevelőnőjüknek könyvei, folyóirata, a kölcsönkönyvtárakból megkapott, a divatlapokhoz mellékletül adott regények, a házalók által kezükre játszott férczmunkák — ezekből áll szellemi eledelük. Hogy a nemzeti irodalomnak kiválóbb termékeit s a világirodalomnak remek alkotásait ismernék, s azokról önmaguknak számot is tudnának adni, arról szó sincs. Még a napi sajtóból meritenek némi közös müveltséget. De az is csak úgy megragad rajtuk: lelki életükkel egybe nem forrad, azt meg nem termékenyíti. S különben a sajtótermékeknek is inkább csak a selejteése iránt érdeklődnek, a komolyabb irányu dolgok megértéséhez és élvezéséhez nincsenek hozzáadve.

Es ez szomorú. Mert mi nem vagyunk nagy nemzet. Mi nem engedhetjük meg magunknak a müveletlenség luxusát. Nekünk minden egyes ember testi, lelki, erkölcsi erejére szükségünk van, hogy mind-egyikünkben legyen annyi erő, hogy a körébe jutó idegen elemet a magyar nemzeti

„A Szekelyföld“ tárczája.

A t ü z .

(Felolvasó Dobay János a tűzoltó-egylet 1893. ápril 3-án tartott hangversenyén.)

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Ezelőtt két héttel megjelent előttem a tűzoltó egyesület részéről egy négy tagu küldöttség s kijelentette, hogy nekem husvét másodnapján tűzvíz — felolvasást kell tartanom.

Első gondolatom az volt, hogy mitán még nem vagyok 45 éves, törvény szerint az ugynevezett muszájtűzoltók közé tartozom, sokkal jobb lesz tehát, ha tentával és pennával szolgálom le kötelezettségemet s egy felolvasással megváltom magamat, mint hordani a vizes kártyát, mert ha egyiket sem teszem, a rendőrkapitány ur jól megbüntet.

Ismerem én azt az urat, még a lelke sem jó neki!

Tehát én, a muszájtűzoltó, felolvasok önöknek tisztelt önkéntes tűzoltó uraim, és pedig olyan dologról, mi ha nem volna, önök sem lennének, de meg a világ sem állhatna fenn. Ez a valami, mely kicsinyben áldás, nagyban veszedelem, mely életet és pusztít, melyet minden ember használna és áld, de a melytől mindenki fél s melyet önök is minden nap élesztenek, de melynek megfékezésé-

ben gyakran oly derekasan működnek közre... a tűz.

Az a tűz, mely egy gavallér szivarjában ég és az a fény és meleg, mely ama fenséges égi testből a napból ránk sugárzik s mely életet s a földön áldást fakaszt; az a vakító villámszíkra; mely a haragos felhők közül a földre csap s az a szelid láng, mely a családi élet tűzhelyében oly barátságosan lobog; az a pásztortűz, melyről a költők oly szívesen énekelnek s az a láng, mely a háztetőkön végig nyargal s néhány pillanat alatt megsemmisíti mit az emberi szorgalom tán évtizedek alatt alkotott — mind-mind ugyanazon jelenség, csak-hogy az egyik áldás, a másik meg veszedelem az emberre nézve. Maga az élet sem egyéb, mint lassu tűz. Valamiképen egy hasáb fa a tűzön elég, azonképen ég el lassankint a mi testünk is s minden a mi a természetben él, ugyanazon vegetáriális átalakuláson megy keresztül, mint egy darab fa a tűzön, vagy is úgy az élet, mint a tűz nem egyéb, mint a levegőben levő élely felhasználása. Szóval élely nélkül nincs tűz, nincs élet!

Azért tehát nem épen helytelen, midőn a közép az emberi életet egy gyertyához hasonlítja, mely mindig ég, míg van mi táplálja s mikor elfogy szépen elalszik.

Ha önök a természetben látnak egy pompás virágot, mely színével, illatával gyönyörködött, vagy látnak egy viruló szép leányt, azonnal tudni fogják, hogy annak szépséget, ennek a bájt az élet

adja, vagy is az a kis láng, mely benne ég, mely ha kialszik, nyomban megszűnik minden, mi szemnek kellemes, a virágból lesz száraz kórós s a szép leányból hulla, szóval — ruházzon fel a természet egy élő lényt bármely tökéletes alakkal, ha a benne égő tűz kialszik, a szép alak nyomban összeesik s lesz belőle pör és hamu.

S valamint lehet a tüzet mérsékelni, vagy éleszteti, úgy lehet siettetni az életet is. Így például a bánat, fájdalom akadályozzák az élet rendes folyamatát, míg ellenben a harag, düh, valamint az élvezetek mértékelt élvezete épen olyan, hatással vannak életünkre, mint a tűzre, ha fujják s ez által több élelyt adnak hozzá, mindkettő gyorsabban ég és fogy el. Azért tehát sohasem szabad elfelednünk, hogy egy alaposan átlumpolt éjszakánk, életünk gyergyájából legalább egy hétre való pusztít el. Nem tudom, hogy vajjon — magamat sem véve ki — hányan gondolunk erre, mikor jó kedvre derülünk, de azért az igazságot — ha meg nem tartjuk is — mindig jó tudnunk.

Említettem volt, hogy a tűz és az élet nem egyéb, mint a levegőben levő élelynek bizonyos hőfok melletti felhasználása. Ennek bizonyítására hozok fel egy általánosan ismert példát.

Ha egy üvegharang belsejéből a levegőt kiszivattyuzzuk s azután tiszta élelyt bocsátunk bele s végül egy darab szenet teszünk a harang alá, az azonnal vakító fényvel égni kezd. Ha ugyanoda betesszünk egy kis madarat, az nyomban

eszmének megnyerni, a magyar jellem tiszteletére kényszeríteni képes legyen. Ma a politikai szervezet nem elég erős kapocs; az idegen nemzetiségeket csak erősebb intelligenciájával, csak erkölcsi felsőbbségével olvaszthatja magába ez a faj, csak ily uton tarthatja meg elsőségét.

Ezért kell a magyar nőnevelés intenzívebbé tételére törekedni; mert a mai magyar nő hibája mind az elhibázott nevelésből ered; ezért kell oda hatni, hogy a magyar nők műveltsége magyar műveltség legyen; hogy a magyar nőkben is eleven tudattá váljék, a mit nemzetük szellemi irodalomban, művészetben, erkölcsben létrehozott. Ezért kell módot keresni arra, hogy a magyar műveltség megjelje útját minden egyes társadalmi rétegbe, hogy megnyiljanak előtte azok a nőnevelési intézetek is, melyek eddig tisztán idegen kultúra talábjából táplálkoztak. Szóval, meg kell magyarosítani a magyar nőnevelést; ez többet fog lendíteni a magyar faj ügyén mint valamennyi kultúregyesület s állami törvény együttvéve. És meg fog termékenyülni a magyar szellem és meg fog tisztulni a köz-erkölcsiség is.

A csendőrség szaporításáról szóló törvényjavaslat már készen van, s a belügyminiszter még ez ülészakban a képviselőház elé akarja terjeszteni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselő urak úgy látszik nem nagyon szeretik egymást és a képviselőházat, mert a husvétii szünet végeztével nagyon kevesen siettek a házba az „örvendetes vizontlátás” örömeit élvezni s a képviselőház fél 12 óráig határozatképtelen volt.

Csupa jelentéktelen s haszontalan ügyekkel töltötte el az ülés felét a ház. Legelőször is az a kérdés keltett hosszú vitát, hogy az új kormány tartozik-e a volt kormányhoz benyújtott interpellációkra válaszolni, Horváth Gyula, Ugron G., Madarász József s Horánszky Nándor azt vitatták, hogy tartozik; Wekerle Sándor miniszterelnök megjegyezte, hogy az interpellációk egy része tárgytalanná vált s így azokra válaszolni nem

ugrálni, énekelni kezd s nem bír örömeivel s addig-addig ugrál s énekel, míg eszméletlenül összeesik. Mindkét jelenség egy és ugyanaz, a tűz élesztése, s az élet gyorsítása.

Ugy mellékesen megjegyzem, hogy nem volna rossz, egy ilyen üveg harangot, mint butort, minden háznál alkalmazni, például, ha az embernek házastárs anyósa van, bedugja az üvegharang alá. Milyen ritka látvány lenne, látni egy anyóst, a ki nem haragszik, hanem nevet, tánczol és énekel. Ki nem haragszik, hanem nevet, tánczol és énekel. Én ilyen csodát sohasem láttam, de még önök sem!

Vagy tán nem lenne rossz a feleséget is beültetni, mikor a férj reggel felé jön haza s ezért az asezon veszekszik, csupán csak addig, míg férj uram elalszik!

De legyünk igazságosak, a férjeknek is lenne ott hely, valahányszor a divatos ruhakért morfondíroznak. Szóval a ki haragszik, mars be az üveg harang alá s aztán szent a békesség.

Ez a világ, tisztelt hallgatóim — egy nagy ke-mence, melyben minden — a mi él — egyszerűsmind é is, míg a halál, ez a leghatalmasabb tűzoltó, a lángot ki nem oltja, de egy kioltott élet, egy kialudt láng helyébe ezer meg ezer új élet keletkezik. És így ment évezredek óta s így lesz, míg a világ áll.

Mind az, mi fejünk felett van, az a véghetetlen mindenséget betöltő milliányi fenséges égi test, mind meg annyi lángban álló, vagy már kialudt tömeg, de még földünk belseje sem egyéb, mint egy soha ki nem alvó lángtenger, szóval felettünk s alattunk csupa tűz van s magunk is egy kis kályhát hordunk magunkban, melynek soha ki nem alvó

szándékozik, ha csak az illető képviselők meg nem újítják azokat vele szemben is. Pulszky A. ugyanannak a felfogásnak adott kifejezést, melyről kifejtette, hogy az nem sérti a képviselők interpellációs jogait.

Mikor ezt az ügyet elintézte a ház, Olay Lajos hívta fel az elnök figyelmét arra, hogy nincs 100 képviselő jelen s a ház ennél fogva határozatképtelen. Megszámlálták tehát a jelenlevőket s kisült, hogy 86-an vannak jelen. Erre az elnök 5 percz szünetet rendelt el, hogy az alatt megszapordjanak, de ennek az lett eredménye, hogy mikor a szünet után újra megszámlálták a jelenvoltakat, a szám leolvadt 78-ra. Fölolvasták ezután a katalógust, ennek olvasása alatt azonban a honyatyák száma fölszapordott 111-re.

Ez akadályok után fél 12 órakor végre rátértek a napirendre s Szerb György eleferrálhatta a honvédelmi tárcza költségvetését; tárgyalagos beszédet mondott, melyet a szabadelvűpárton élénk helyesléssel kísérték. A Fejérváry Géza elleni ataktot Tóth Ernő kezdte meg s folytatták a vitát Wittmann, Bolgár s Helfy, a fölszólalásokra ügyes rögtönzést mondott Pongrácz Károly gróf, megvédelmezvén a honvédelmi minisztert a germanizálás vádjá ellen.

Háromszékvármegye közg. bizottságának üléséből.

Potsa József főispán, elnök az ülés megnyitásával bejelent, hogy a vármegye alispánja és a megyei főorvos a sorozás miatt az ülésben részt nem vehetnek.

A havi jelentések a lefolyt márczius hónapról, a következőkben ismertetik az egyes igazgatási ágazatokat.

A vármegye alispánja a fősorozáson távol lévén, Szentiványi Miklós megyei főjegyző olvasott jelentést, mely szerint a közigazgatás menete márczius hónapban rendes volt.

A sepsi-járási II. osztályú szolgabírói állásra a tavaszi rendes közgyűlésig főispán ur ö méltósága Szabó Kálmán közigazgatási gyakornokot nevezte ki, illetve helyettesítette, ki állását f. hó 1-én el is foglalta.

Kellemen Lajos tiszti ügyész 8 napi szabadságidőt élvezett.

Iktatóra érkezett 2460 drb, ebből elintéztetett 2000 drb, hátrálékban maradt 460 drb.

Egy éves utlevél kieszikőztetett 155 drb, 15 napos utazási igazolvány kiadatott 409 drb.

A vármegyei pénztár megvizsgáltván, rendben találtatott.

Tűzeset a beérkezett jelentések szerint 4 volt, melyek közül egy gyújtogatás és 3 ismeretlen okból keletkezettnek jelentetett. Az összes kár értéke 3943 frt, melyből 1413 frt biztosítva volt.

Tus a Gyula m. kir. pénzügyigazgató jelentése szerint a múlt havi áthozatallal iktatóra érkezett 3146 drb, ebből elintéztetett 2277 drb.

Az összes ágazatok jövedelme márczius hónapban a kimutatás szerint tesz: 105,710 forintot, a megelőző év hason havinál több 3278 frt 33 1/2 krral.

Egyenes adók ezimén befolyt 15846 frt 77 1/2 kr, 8456 frt 60 1/2 krral kevesebb a megelőző évi hason havinál, hátrálékban maradt 61757 frt 49 1/2 kr.

Haddij ezimén befolyt 39 frt, 13 frttal kevesebb a megelőző évi hason havinál, hátrálék maradt 726 frt 16 kr.

A szeszgyárakból múlt hónapban elszállított szesz után befolyt 48025 frt, 7847 frttal több a megelőző évi hason havinál.

Adományoztatott egy dohány- és egy sóáruda. Engedélyeztetett 19 házadómentesség és egy esetben fizetési halasztás.

Az I., II. oszt. kereseti adókra vonatkozó össze-sítés pár nap alatt fölterjesztetik.

A bizottsági tárgyalás alá tartozó adók kivételére vonatkozó javaslatok készítése folyamatban van.

Séra Tamás árvaszéki elnök jelentése szerint márczius hónapban volt a gyámoltak és gondnokoltak száma 10324 személy, ebből felszabadult 39 személy, a hó végén gyámság és gondnokság alatt maradt 10285 személy.

A háromszékmegyei összesített gyámpénztárról beadott forgalmi kimutatás szerint az összes bevétel volt 8117 frt 55 kr, ebből kiadatott 3678 frt 93 kr, melyet a bevételből levonva, 4438 frt 62 kr készpénz jött át április hóra.

Az ügyforgalmat illetőleg a múlt havi áthozatallal iktatóra érkezett 1101 ügyszám, ebből elintéztetett 750, április hóra elintéztetlen áthozatott 351 ügyszám.

Sollió Miklós kir. ügyész jelentése szerint a kézdivásárhelyi kir. törvényszéki, valamint a megye területén lévő kir. járásbíróági fogházakban, kivételével a nagyajtai kir. járásbíróági fogháznak, melyre vonatkozólag az adatok nem küldettek be, márczius hó utolsó napján le volt tartóztatva 31 elítélt, 7 vizsgálati, összesen 38, ezekből 27 férfi, 11 nő.

Időközben megfordult 66 egyén.

Rabélelmezési költség kiadatott 143 forint 85 kr.

tenger, s a mi szerelmeseink szép pirosra sültve érkezének oda. Ha pedig ugyanazon alkalmatosságon a holdba rándulnának fel, ott megfulnának s megfagynának, mert ott nincs levegő, s mert a hold egy kihűlt égi test s ott csak akkor van meleg, ha a nap süt, s ha a napot felhő takarja el, vagy éjjel van, még nyár közepén is megfagy az ember.

Ilyen bolondokat kíván az ember, ha a szerel-m hatása alatt a tűz benne hevesebben ég.

Nem akarom én önöknek ezzel azt mondani, hogy ne legyenek szerelmesek, hanem csak azt, hogy minden boldogságot csak itt keressünk e földön, mert minden a mi felettünk és alattunk van, vagy megfagyál, vagy összeéget.

Tagadhatlan, hogy a legedesebb s legkellemesebb láng a szerelm lángja, hanem a rossz nyelvek állítása szerint ez is csak addig tart, míg a házasság és a hatalmas önkéntes tűzoltó ki nem oltja.

Én nem akarok rossz fát tenni a tűzre s ezt a csuf állítást nem teszem magamévá, sőt ellenkezőleg azt ajánlom önöknek, hogy szeressenek, mulassanak, táncoljanak saját gyönyörűségükre és a jótékony ezél előmozdítására, azonban kérem, ne feledjék, hogy életünk lángja hamar elfogy, ha gyorsan lobog.

Jól tudom, hogy a mai multság mindnyájuk életének gyertyájából legalább három napra való elpusztít, de nekem nincs módom, sem szándékom ebben önöket megakadályozni, sőt hogy együtt pusztuljunk, én is önökkel tartok.

Ama csillag — tegyük fel — egy forrongó láng-

Bűnvádi jelentés érkezett 45. Súlyosabb bűnet előfordult 3.

Törvényszéki boncolás volt 2 esetben.

Dancs Bertalan kir. tanfelügyelő jelenti, hogy a lefolyt március hónapban a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urnak m. é. 59,028 sz. rendelete folytán új állami iskolák szervezése és a kiskisdedvödök felállítására vonatkozó tervezet elkészítése miatt Nyén, Dobolló-Bácstelek, Kőkös, Kovászna, Soósmező és Bereczk községekben tartott helyszíni tárgyalásokon vett részt.

A tanítói személyzetben annyi változás történt, hogy Kiss László a barátosi, Kocsis Lajos szintén okl. tanító a feltorja-volái községi iskolához alkalmaztatott ideiglenesen a folyó tanévre.

Gyárfás Győző, kir. mérnök jelenti, hogy a közlekedés akadálytalan volt, noha egy esetben a cfofalva-bodzai uton hó elhányás vált szükségessé.

A hó-olvadásra következő március 19-től közel 8 napig tartó havazás miatt a már kiszáradásnak indult utak ismét átáztak, minélfogva több helyen, különösen átkelési szakaszokon sárlehuzás vált szükségessé.

A törvényhatósági közutakra szállítandó fedanyag felosztási kimutatásai s a természetbeni utadó tartozás kiosztása, jóváhagyás végett a vármegyei alispánhoz felterjesztett.

A sepsi-szentgyörgyi 2. sz. Olthid helyreállítására vonatkozólag ajánlati versenytárgyalás tüzetett ki.

A brassó-ójtói állami közút 91-92. km. szakaszán előfordult rézsümlás az utsemélyzet és segédnapaszámok által eltávolított.

A 16-17. km. szakaszon levő 1. sz. Fekete-víz hid újból építése tárgyában kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur helyszíni bejárást rendelt el április hó 8-ra, Incze Kálmán ker. kir. felügyelő vezetése alatt.

A hónap folyamán felülvizsgáltatott a Mikó-kollegium új szárnyépülete s a vármegyehez kibővítésénél teljesített építési munkák. Művelet szerkesztett és versenytárgyalás tüzetett ki a kézdi-vásárhelyi polg. fuiskolánál teljesítendő építkezések biztosítására. A törvényhatósági közutakon műtárgyak építése iránt többrendbeli művelet szerkesztett. A nyéni 1. sz. Tatranghid padlózata kiváltatott.

Különlélek.

— A sorozás Kézdi-Vásárhelyt mult esütörtökön délelőtt véget ért. A sorozó bizottság pénteken Kovásznára utazott.

— Állatorvos választás. Kézdi-Vásárhely város képviselőtestülete mult esütörtökön megyei alispán ur elnökle alatt választó közgyűlést tartott, melyen Hajdó Ödönt egyhangulag állatorvossá választotta.

— Kisdödövödokról. Népes értekezlet volt mult esütörtökön délelőtt Kézdi-Vásárhelyt a Háromszék megyében felállítandó kisdödövödák és nyári menedékházak tárgyában. Az értekezleten Tompa Miklós alispán ur elnököl s Dancs Bertalan kir. tanfelügyelő ur volt az előadó. Az értekezlet megnyitása után tanfelügyelő ur előadta, hogy a törvény elrendeli, miszerint mindazon községekben, hol a pótdó 20 százaléknál nem magasabb, kisdödövási célokra 3 százalék pótdó vetessék ki. E szerint a kézdi és orbai járásban keves község van, melyet ezen újabb pótdó terhelni fog. Az értekezlet hosszasan és behatóan foglalkozott a kisdödövás kérdésével s végre megállapította, hogy melyik községben nincsen intézmény felel meg a követelményeknek, mert a törvény e tekintetben bizonyos osztályokat állít fel. Vannak óvodák, hol szakerők vannak alkalmazva s vannak állandó és nyári menedékházak, melyeknél csak dajkák viselnek gondot a gyermekekre s ozéjük nem az oktatás, hanem csnpán megmenteni a gyermekeket a csavargástól, míg a szülők a munkával el vannak foglalva. Az értekezleten különben a szűkkeblűség hangja gyakoribb volt, mint a modern humanus gondolkodásé, haem azért nincsen baj, mert hát erre a célra van bőseges állami alap, s így ez az igazán hasznos törvény —

a közönség segélye nélkül is életbe fog lépni. Szomorú jele az időnek, hogy a székely ember, ki nem sajnálja a pénzt a pásztortól, ki barmait őrizi, feljajdul, ha ugyanezt kell tennie a gyermekeiért.

— Időjárásunk. Egy-két szép nap után időjárásunk újra meg újra elborul, ez a mi tavaszunk jellege. Alig örvendettünk egy néhány napig a napfénynek s már is hideg szelek s éjjeli fagyok jöttek. Más években ilyenkor már a természet zöldülni kezdett s ma a növényzet még alussza téli álmát. A gazda közönség már kezd aggódni az időjárás miatt.

— Az Arany-szobor leleplezése. Május havában két szobor-leleplezési ünnep is lesz a fővárosban. Május 21-én leleplezik le a budai honvédszobrot s egy héttel előbb, május 14-én lesz Arany János szobrának leleplezése. A nemzeti múzeum kertjében már javában dolgoznak a szobor felállításán. A talapzat az őszszel emelt fabódében a tél folyamán teljesen elkészült. A fabódét most bontják le, hogy a szobor egyes alakjait elhelyezhessék a talapzaton. Arany János ülő szobra, Toldi és Pirokska alakjai bronzba öntve készen vannak az öntő műhelyben s a szoborbizottság már átvette azokat a szobormű tervezőjétől Strobl Alajos tanártól. A bronzalakokat még e hét folyamán elhelyezik a talapzaton. Az arany-szobor bizottság Eötvös Loránd báró elnökle alatt legközelebb ülést tart, hogy végleg megállapítsa a leleplezési ünnep részleteit. Május 14-én ünnepi gyűlés lesz az akadémia palotájában s ezt követi a leleplezés, mely alkalommal Eötvös Loránd báró elnök és Gerlóczy Károly polgármester beszédein kívül Szász Károly ünnepi ódát fog szavalni. A leleplezési ünnepségeken alkalmasint családostól jelen lesz József főherceg, a ki nagy tisztelője volt a költőnek.

— Petőfi Sándor kiskörösi szülőházát e z évimárcius 31-én az írők és művészek társaságának megbízásából Kálósi József budapesti kir. törvényszéki bíró Kiskörös város tulajdonába boosította Bolyó Kálmán kir. közjegyző előtt felvett ajándékozási szerződés értelmében oly feltétellel, hogy a város tartozik ezt a házat az idő romboló kezétől megőrizni és azt mai állapotában fentartani.

— Fraknoi mint bibornok. Rómából azt a feltünő hirt közlik a „B. H.”-pal, hogy a pápa Fraknoi Vilmos címzetes püspököt s nagyváradi kanonokot ki fogja nevezni a vatikáni könyvtárak igazgatójává s nemsokára rá megkapják a kardinális kalapot is. Fraknoi, ki tudvalevőleg már több mint két év óta kutat magyar történelmi okiratok után a vatikáni könyvtárban, nagyon megtetszett a pápának és környezetének. Fraknoi azért megtartaná a nagyváradi stallumot, de minden fizetés nélkül.

— A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekelt iparosok tudomására hozza, hogy a m. kir. esendőség 1894-1896. évi ruházati, felszerelési, lö-szerelvényi és egyéb szükségleteinek biztosítására vonatkozó hirdetmény a kamara irodájában megtekinthető.

— Egy egyszerű időjós előállítása. Ha ablaktáblát, kárpitot, vagy hasonló dolgokat a következő adatokkal bevonjuk, akkor a bevont tárgyak tiszta időben az 1. oldat mellett: kéket, 2. mellett: sárgát és 3. mellett: zöldet mutatnak. Borus időben e tárgyak szintelenek. Az adatok állnak: 1. 1 sulyrészt clorocbaltból, 10 sulyrészt gelatinból és 100 sulyrészt vízből; 2. 1 sulyrészt clororéből, 10 sulyrészt gelatinból és 100 sulyrészt vízből; 3. 1 sulyrészt clorocbaltból, 20 sulyrészt gelatinból, 200 sulyrészt vízből és 0.75 nikeloxyduból.

— A szultán gözösenek eisülyedése. Konstantinápolyban mult vasárnap éjjel mintán a szultán haza érkezett volt a régi serailból, a hol, mint minden évben ramadan 15-én a proféta palástja előtt imádkozott, a palota egyik kisebb gözöse, mely a konyhaszemélyzetet és a szultán vacsorájánál a serailban használatban volt ezüst edényt szállította, midőn a Dolma-Bagdséba hazatért, a Bosporuszn összeütközött egy másik hajóval. A palota gözöse elmerült és a kapitány, valamint a hajón volt személyek legnagyobb része, a vízbe fult. Még nem állapították meg pontosan, hány személy volt a gözösön, mindenesetre azonban több volt 40 nél, kiknek legnagyobb része valószínűleg életét vesztette. Öt sérültet megmentettek. A szultán a szerencsétlenül jártak hátramaradtainak azonnal nyugdíjat engedélyezett. Az keletkezéséről elterjedt összes hírek összeütközés minden alapot nélkülöznek.

— A ládában utazó szabó ismét beszéltet magáról. A kopenhágai pályaudvarba ugyanis néhány nap előtt egy szekrény érkezett Krisztianiából. A szekrényben a vasuti szolgaszemélyzet neszt halott s a mint kinyitották, kilépett Zeitung Armiu, az ismert bécsi szabó. Krisztianiából utazott a szekrényben, a mely szénával volt béléve és

életmi szerekkel jól elvolt látva. Zeitung jó színben volt és a hosszú utazás egy csöppet sem törte meg. Mielőtt azonban távozott a pályaudvarról, meg kellett fizetnie a vitelbért Krisztianiától Kopenhágáig, a hol pénzért akarja magát mutogatni.

RÖVID HIREK.

— A feleség miatt. Barkóci Antal osantavéri lakos Csantavéren megmérgezte magát. Barkóci levelet hagyott hátra, a melyben megírta, hogy a felesége miatt halt meg, a kinek szerelmét nem volt képes megnyerni. — Seprösön Gruje Mojsza földmives ittas állapotban agyonszurta társát, Szekeres Jánost. — Aradon husvét vasárnapján egy állatsereglet karzata leszakadt, minek következtében sokan kisebb-nagyobb sérülést szenvedtek. — Podhojczki faluban, Lemberg mellett, több mint száz ház leégett. Három gyermek a lángokban lelta a halálát. — Wágner Kozimát, Liszt Ferenc leányát egy kirándulás alkalmával szélhűdés érte. — Földrengés Arcoban. Arcoból írják, hogy ott husvét hétfőjének éjszakáján, egy óra felé földrengést érezték. Két, nyugatról keletnek menő lőkés következett gyors egymásutánban egymásra, melyik mindegyike pár másodpercig tartott. — Öngyilkosság. Costa-Rosetti Antal, a fumei tengerészeti akadémia egyik legjobb növendéke, Bécsben, hol anyját látogatta, egy bérkocsiban agyonlőtte magát. Az ok ismeretlen.

Szerkesztői üzenet.

F. P. urnak Balázsfalva. Szives megemlékezését köszönjük. Az előfizetési felhívásnak a lap elején van helye s azért kérjük elnézéssel lenni.

F. I. urnak Apátfalva; H. J. urnak Szeged; M. I. urnak Ujpest; M. J. urnak Szinyérváralja. Szives munkásságukat kerjük.

M. K. urnak Szob. Az ígért tárczát várjuk.

Hirdetések.

Háromszék vármegye alispánjától.

Szám 5287-1893.

Árlejtési hirdetmény.

A kézdivásárhelyi polgári iskola épületének 4689 frt 14 kr előirányzattal a folyó évben vállalkozók által leendő átalakítása céljából folyó évi április hó 8-án délutáni 2 órakor a vármegyei jegyzői irodában zártajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Miazonmegjegyzéssel tétetik közhírré, hogy vállalkozni szándékozók zárt ajánlataikat a tárgyalási nap déli 12 óráig a vármegyei pénztárnál adják be, mivel a kitűzött határidőn túl ajánlatok nem fogadtatnak el.

Az ajánlatokban világosan kijelölendő az egységi árból leengedendő %-ék számmal és betűvel.

A zárt ajánlatok borítékban lepecsételve nyújtandók be, az ajánlatokhoz a kikállítási összegnek öt száztolija mint bánatpénz csatolandó.

A feltételek az árelemzés, árjegyzék és műszaki leirással együtt a jegyzői irodában a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

S.-Szentgyörgyön, 1893. márcz. hó 25-én.

Tompa Miklós,

alispán.

Szám 18276-1892.

Árlejtési hirdetmény.

A vármegyei ház kertjében építendő új jégveremnek 546 frt 22 kr előirányzott összegben vállalkozók által leendő biztosítása,

céljából, folyó évi április hó 15-én délutáni 3 órakor a megyei jegyzői irodában zártajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Mi azon megjegyzéssel tétetik közhirrre, hogy vállalkozni szándékozők zárt ajánlataikat a tárgyalási nap déli 12 óráig a megyei pénztárnál adják be, mivel a kitűzött határidőn túl ajánlatok nem fogadtatnak el.

Az ajánlatokban világosan kijelölendő az egységi árból leengedendő %-ék számmal és betűvel.

A zárt ajánlatok borítékban lepecsételve nyújtandók be, az ajánlatokhoz a kikiáltási összegnek öt száztollja, mint bántpénz csatolandó.

A feltételek az árelemzés, árjegyzék és műszaki leírással együtt a jegyzői irodában a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

S.-Szentgyörgyön, 1893. márcz. 25-én.

Tompa Miklós,
alispán.

Legrégibb baleset ellen biztosító intézet a monarchiában.

Testi balesetek ellen biztosító

iparosok szövetkezete.

Magyarországi igazgatóság Budapest Erzsébet-tér 9. sz.

Erdélyrészi vezérügynökség Brassó hosszú-utca 131. sz.

Egyes személyek oly testi balesetek ellen biztosítottak, melyek a biztosítottat akár hivatásának teljesítése közben, akár azonkívül otthon vagy a házon kívül, továbbá utazás, járkálás, kocsiszás, lovaglás közben, vaspályán stb. szárazon vagy vizen Európa határára belől érhetik.

Például egy ügyvéd vagy hivatalnok fizetne 10000 frt balesetre való biztosításért 0.50% 5 frt 10000 frt munkaképtelenség esetére való biztosításáért 0.80% 8 frt

Napidíj 5 frt ideiglenes keresetképtelenség esetére 1 frt 20 kr 6 frt

Fizetne évente mindezt összesen 19 frt

Egy cipészmeister fizetne 3000 frt halál- esetre való biztosításáért 0.70% 2 frt 10 kr

3000 frt munkaképtelenség esetére 1 frt 20 kr 3 frt 60 kr

Napontai 3 frt ideiglenes kereset- képtelenség esetére 2 frt 6 frt — kr

Fizetne évente mindezt össze-en 11 frt 70 kr

A biztosítás megköthető élethossziglan, tíz, öt, vagy egy évi tartamra.

Több évre biztosításoknál engedmények adó- nak. Ezennel felhívom a t. közönség figyelmét, ha baleset elleni biztosítást kotni kíván, szíves- kedjék ezen szándékát velem közölni akár levél- ben vagy szóbelileg, mire az általános biztosítási feltételeket nyomban kifogom szolgáltatni. Egyes személyeknek baleset ellen biztosításán kívül szö- vetkezetünk csoport biztosításokat is köt bármely vállalat tisztviselői vagy munkásai részére, ezek sok- kal olcsóbbak, mint egyes személyek biztosításai.

Teljes tisztelettel

SZÖCS DANI nyug. őrnagy

mint a „Testi balesetek ellen biztosító iparosok kézirésárhelyi szövetkezetének” főügynöke

Ügynökök felvételnek, a folyamodványok Lár- zár István vezérfelügyelő czimére intézendők Bra- só postafiók 11.

A meghülés által keletkezett betegségek legnagyobb része, nagyon könnyen volna megelőzhető alkalmas háziszerek azonnali alkalmazása által. A Horgony Pain Expeller ily esetekben a

legjobb bedörzsölés.

Hasonló jó eredményekkel használható csúsz, köszvény és tagszagadás, vala- mint fejfájás, hátfájdalmak, csípőfájdal- mak stb. ellen és majdnem minden ház- tartásban készletben van. Ezen szer 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben majdnem minden gyógyszerárban kap- ha- ó. Minthogy értéktelen utánzatok is láz- nek, kitéjeztett:

a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
kivendő

Hirdetések
lapunk kiadóhivatalában
felvételnek.

Brassói portland-czement-gyár

Brassó (Erdély).

Ajánl legkitűnőbb minőségű

portland-czementet

bármely vasuti állomáshoz szállítva nagyon olcsó árban.

7-10

RITTER **UJ!** **UJ!** **ERNESZTIN**

Van szerencsém a n. érd. közönség becses tudomására hozni, miután Budapest egyik legelőkelőbb női divatárú- (machamode) üzletében mindennemű női divatcikk készítését huzamos időn keresztül tanultam, a mai naptól kezdve Kézdi-Vásárhelyt jutányos áron elfogadok női kalapok, fejdíszek, vala- mint alkalmi gyász és gyerek kalapok elkészítését és javítását csinos és izléses kivitelben, a legújabb divat szerint. A nagy ér- demű közönség jóindulatu pártfogásába ajánlva magamat, maradtam kiváló tisztelettel:

Ritter Ernesztin.

MACHAMODE **UJ!** **UJ!** **K-VÁSÁRHELYT**

Manchen Mihály

mint a már 1822.

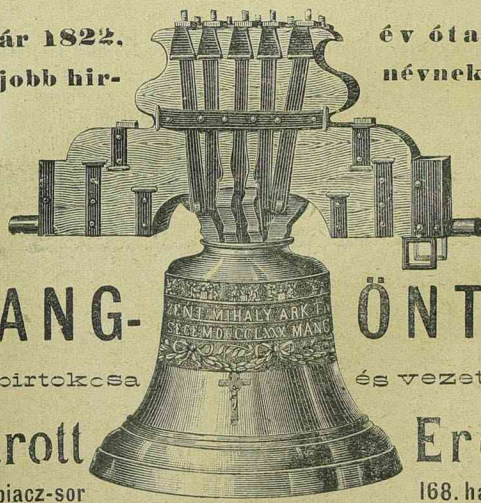
és legjobb hír-

év óta fennálló

névnek örvendő

Forgó csapok

Legjobb szerkezet

HARANG-ÖNTŐDE

birtokosa

és vezetője

Segesvárott

felső piac-sor

Erdélyben

168. házz. alatt.

ajánlja magát a nagyérdemű közönségnek mindennemű új harangok készítésére eserefa ten- gelylyel vagy kovácsolt vas felszereléssel,ugymint ko vácolt vasból készült harangszékeket egy vagy több harangnak; valamint régi, megrongált állapotban levő harangok tetszés sze- riuti nagyságban való átöntésére, ugyszintén raktár készletben levő kisebb rendű harangok pontos szállítására. Mindent a legjobb és legtisztább anyagból! Solid munka jótállás és ju- tányos árak s esetleg részletfizetés mellett.

5-10

Nyomatott Szabó Albertnél K-Vásárhely.